

FOLK OG LAND

NR. 23 — 7. ARGANG

LØRDAG 12. JULI 1958

LØSSALG 65 ØRE

Vidkun Quislings dag 18 juli

I forbindelse med Vidkun Quislings dag 18. juli gjengir vi et avsnitt av hans tale på Nasjonal Samlings tiårsdag i 1943. Den har adresse til oss fremdeles:

«Jeg vil ikke gå nærmere inn på utviklingen i alle disse forløpne kampens år. Men jeg vil på denne minnedag rette en oppriktig og hjertelig takk til alle kampfeller som har kjempet standhaftig med i bevegelsens rekke og som har holdt ut gjennom alle vanskeligheter, og som fremdeles holder ut, og vil holde ut inntil døden. En særlig takk vil jeg rette til de gamle kampfeller som helt fra bevegelsens begynnelse har vært trofast med i disse lange år. Når vi, kamerater og kampfeller, ser tilbake på disse begivenhetsrike år, så fulle av alle slags omskiftelser, av onde og gode dager, av kamp og strid, av motgang og medgang, men mest det første, så

må vi vel si at det er en særdeles merkelig, ja en fristes til å si en skjebnebestemt utvikling. Men i særlig grad tror jeg at vi ved et slikt tilbakeblikk må sanne riktigheten av de ord Fredrik den Store skrev i slutten av historien om sin store kamp for fedrelandets frihet og framtid: «Die Standhaftigkeit ist es allein, was in den grossen

Geschichten aus Gefahren zu erretten vermag». Standhaftighet og utholdenhet er det som i de store ting alene fører til målet. I hele vår bevegelses historie ser man, at vi, på tross av alt, urokkelig har fulgt en konsekvent linje. Den viser også vegen

**Inkallelsene til
Heimevernet**

SE SIDE 5

I SKYGGEN AV PRAHAS BORG

Redslene som ikke omtales i
den demokratiske presse

Tjekkisk forfatterinne forteller om «Prager Totentanz 1945»

Professor Johan Vogt, som vanligvis er en forholdsvis fornuftig og uredde kar, som sier de mest forbløffende ting uten å fortrekke en mine, har vært på besøk i Praha og har skrevet en kronikk «I skyggen av Prahas borg» i Dagbladet for 17. juni. Naturligvis kommer den åpenhjertige professor også her med opplysninger som ikke

passer inn i det vanlige demokratiske propagandamønster som ble vevet i London under verdenskrigen, men eiendommelig nok har han ikke oppdaget noe av det som hendte «i skyggen av Prahas borg» i de glade frigjøringsdage i mai 1945.

Professor Vogt peker på det eiendommelige faktum at mens ca. en tiendedel av befolkningen i Jugoslavia og Polen omkom under den tyske okkupasjon, så var det i Tsjekkoslovakia bare 2 prosent og i Norge ikke mere enn en tredjedels prosent.

Nå kunne en selvsagt få tallene atskillig høyere både her og der hvis en regnet med ofrene etter den tyske okkupasjon, dengang da «befrielsen» begynte. Men alt i alt får en vel si at det må være grunn til å stille det enkle lille spørsmål: Hvorfor slapp Norge så mye billigere enn andre land?

Var den fortsatte kamp etter den høytidelige kapitula-

sjon så mye dårligere enn i andre land, eller var det kanskje Nasjonal Samlings innsats som reddet de manglende ni og to tredjedels pst.?

Og når det spesielt gjelder Praha, så er det ganske pussig at den høytstående «intellektuelle» som Vogt traff på restauranten i Praha slik han pleier å gjøre det i Oslo, denne mannen med «budskapet»

Forts. s. 8.

Forbundet klager til protokollkomiteen over Justisdepartementets egenmektige opptreden

Bebuder henvendelse til FN
og til Europarådets
ministerkomite

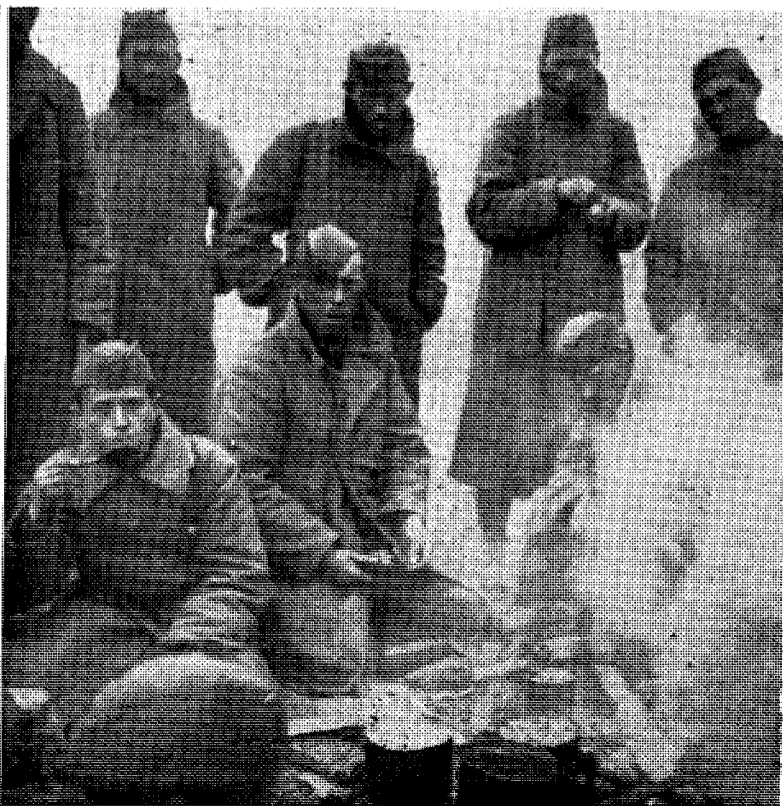
Forbundet for Sosial Oppreising har 27. juni i forbindelse med Justisdepartementet svar på henvendelsen til Kongen sendt Stortingets protokollkomite følgende klage over saksbehandling i Justisdepartementet:»

Vårt Forbund sendte 17/12 1957 gjennom Justisdepartementet søknad til H. M. Kongen om å fremme tiltak med sikte på en viss revisjon av etterkrigsoppgjøret. Henvendelsen er gjengitt i vedliggende nummer av ukebladet «Folk og Land» (nr. 3, 1958).

Den 28. mars 1958 sendtes et tilleggsskriv til Justisdepartementet i anledning av

Forts. s. 7.

framover. Blikket framover skal også denne minnedag først og fremst være viet».

De røde «befriere».

Makt er ikke rett

Storindustrielle forhold under okkupasjonen

Av direktør Alex Christiansens etterlatte arbeid om hans kamp for sannhet og rett

Forat de «demokratiske» nordmenn skal tro på et utsagn er dettes sannhet langfra nok! Man spør alltid: Hvem har sagt det?

Hvem var så Alex Christiansen og hva mente fremstående menn i Norge om ham? Han var student fra 1896, bygningsingeniør 1899, ansatt i Statens veisen 1899—1902, deretter i South African Railways og East Rand Proprietary Mines som arkitekt og ingeniør. Fra 1904 til 1907 var han medinnehaber av firmaet Homan & Christiansen, Architects, Civil Engineers, Government Land Surveyors, i Bethlehem og Har-rismith. Han tok i 1909 diplom-eksamen som bergingeniør i Frei-berg, direktør og medeier i Åm-dal kobberverk 1911—17, fra 1917 var han administrerende direktør i A/S Kraftindustri, og i Pors-grunds Elektrometallurgiske Ak-tieselskap. — Hans kjære PEA!

Men ikke nok med dette. Alex Christiansen kunne glede seg over en enestående tillit, som bl. a. ga seg uttrykk i at han i 1914 hadde det ærefulle oppdrag å arrangere bergverksavdelingen ved jubile-umsutstillingen. Han hadde vært dommer i Arbeidsretten og medlem av de tvungne voldgiftsret-ter siden 1922, og medlem av Rikstrygdeverkets appellkommi-sjon og av Norsk Arbeidsgiverforenings representantskap og kontrollkomite, videre hadde han sittet i den tekniske voldgiftsrett siden 1930 og i Polyteknisk For-enings hovedstyre siden 1927. Han var medlem av Akers herredstyre og formannskap siden 1938 og medlem eller formann i 14 kom-munale komiteer.

Veidirektør A. Baalsrud skriver bl. a. den 24. 8. 1952: Mitt inntrykk av hr. Christian-sen er fra alt dette samarbeide det aller beste, både hva dyktig-het og karakter angår. Jeg har den hele tid hatt den samme overbevisning, og er av samme mening fremdeles.

Arbeidsgiverforeningens tidli-gere direktør Finn Dahl den 13. juni 1950: — Under den 2. janu-ar 1928 underskrev jeg en skri-velse til Dem sålydende: «Idet vi tillater oss å ønske Dem et godt nyttår, benytter vi samti-dig leiligheten til å rette en hjer-telig tak til Dem for Deres store og oppfrende arbeid for Norsk Arbeidsgiverforening. Vi takker Dem som den alltid årvåkne vaktpost for norsk næringsliv, og vi ber Dem motta forsikringen om, at blant våre medlemmer er der samstemmig glede over, at De med aldri sviktende interesse har påtatt Dem de mange og vanske-lige hverv vi har bedt Dem om i årets løp».

Denne uttalelse har den for-løpne tid ikke brakt noen foran-dring i. Den gjelder hele den tid jeg sto som formann for Norsk Arbeidsgiverforening, nemlig til utgangen av 1946.

Tidligere ordfører i Aker, h.r.-advokat Chr. L. Jensen skri-ver bl. a. den 27. juni 1951: — Direktør Christiansen var sterkt interessert for det kommunale arbeid og ofret en betydelig del av sin arbeidskraft på kommuna-le saker. De oppgaver han på-tok seg utførte han med stor energi og den største samvit-tighetsfullhet. — Under alt dette arbeid viste direktør Christian-

sen seg som en helt gjennom på-litelig mann hvis ord man kun-ne stole på.

Tidligere sjef for Norges Bank, N. Rygg skriver den 7. juni 1950 om Christiansens forhold i ban-kens direksjon under okkupasjo-nen bl. a.: — Han inntok i direk-sjonen en helt saklig holdning, så der er intet som helst å ut-sette på hans tjeneste i direksjo-nen. Jeg har konferert med mine kolleger i direksjonen fra denne tid, og de slutter seg helt ut til denne gunstige bedømmelse av hans forhold i Norges Bank.

Man kan være forvisset om at en mann med et slikt omdømme og en slik innsats ikke bare i in-dustrien — men også for det al-mene vel overhode — han måtte eie en rotfestet tillit til at lov og rett var fundamentet for det norske folk's liv og virke.

Alex Christiansen deltok selv-sagt ikke i noen som helst utglid-ning eller maktmisbruk under okkupasjonen. At menn han hit-til hadde sett opp til, at norske jurister kunne bli så djabolsk synkvervet at de betegnet det blotte medlemskap i et før 9. 4. 40 lovlig, registrert parti, og hu-manitære pengebidrag — som «straffbare forbryterske handling-er» — det slår alle veggene ut i Alex Christiansens tilværelse — som det har gjort for titusener, hederlige norske kvinner og menn. — Dertil kom så de mot ham se-parat organiserte sjofelheter og overgrep.

Alex Christiansen har ordet.

Alexander Lange.

II.

Alt det som hendte etter fri-gjøringen fikk jeg først rede på litt etter litt. Jeg satt in-nesperret hele høsten 1945 og fikk bare spredte og tilfeldi-ge meddelelser om det som skjedde med bedriften i mitt fravær. Da jeg så endelig ble sluppet ut, var mitt arkiv for-lengst bortført — hva det for-øvrig er fremdeles, da politiet «ikke har maktmidler til å bringe Porsgrunds Elektrometallurgiske A/S til å sende det tilbake». Mange avgjørende dokumenter fikk jeg først tak i ved rene slumpetreff etter flere års forløp. Det var ikke engang levnet så meget av mine papirer at jeg hadde Météors adresse!

Men etterhvert lykedes det meg allikevel å rulle opp hele billedet av det som var fore-gått, og gjennom denne opp-rulling tør jeg si at jeg har fått avslørt en av de skjen-digste forfølgelsesaksjoner

som er foretatt i Fru Justitias misbrukte navn.

For å gjennomføre inne-sperringen av meg hadde man med åpne øyne grepet til den «utvei» å fremstille meg som en angiver av verste sort, en mann som hadde frem-satt en beskyldning mot en landsmann av den art, at om den hadde ført frem ville den ha medført dødsstraff for PEA's styreformann (direktør Olaf Strand i SKK (Ski-ensfjords Kommunale Kraftselskap).

Overfor den som kjenner meg og mitt arbeid gjennom et langt liv, er det ganske overflødig å forsvare meg mot en slik anklage. Den faller til jorden ved sin egen urimelig-het. Men den kom ikke i før-ste omgang til folk som kjen-te meg og straks kunne av-vide den som den løgn den var. Den kom til overbebyr-dede politifolk og andre myn-

digheter, som satt neddyngt i rettssaker og ikke hadde lett for å skjelne mellom sant og usant. Derfor tok det måne-der — ja år — før påtale-myndigheten fikk satt seg inn i grunnlaget for den frykteli-ge siktelsen og kunne konsta-tere at det overhode ikke fantes noe grunnlag for den. Den var, som det er skrevet av en kjent aktor i mange landssviksaker, av en slik art at «fremsettelsen av beskyld-ningen bare i beste fall kan forklæres som et rent hy-sterisk utslag».

Men i mellomtiden hadde mine forfølgere nådd sitt mål: Jeg var avsatt fra min stil-ling, berøvet enhver inntekt, fraranet mitt arkiv, og dermed mine viktigste forsvars-midler, jeg var nedbrutt på kropp og sinn og skandalisert overfor den store del av pub-likum som tror på ordsprå-get «ingen røk uten ild», og

Glem ikke din plikt mot våre krigsskadede frontkjempere!

Hjelpeorganisasjonens arbeid bør det være en æressak for oss alle å støtte etter evne

Med dette nummer av avi-sen følger også et innbetal-ingskort, som vi inntrengende vil be våre lesere ikke å kaste i papirkurven. Det er Hjelpe-organisasjonen for Front-kjempere som på denne måte ber om hjelp og støtte til det arbeid som det burde være en æressak for oss alle å være med på. Det er et omfattende hjelpearbeid organisasjonen driver og den er avhengig av de frivillige bidrag som kom-mer inn, blant annet ved at så mange gjør bruk av de inn-betalingskort som etpar gan-ger i året sendes ut med Folk og Land. Siden årsskiftet har Hjelpeorganisasjonen hatt store uttelling, så det er eb-be i kassen, mens oppgavene dessverre er mange.

— Hvorledes ligger det an med våre invalide frontkjem-pere for tiden, spør vi Hjelpe-organisasjonens fungerende formann, Eivind Saxlund.

— De krigsinvalid er som var på den andre siden får alle sine krigspensjoner fra den norske stat, mens våre gutter ikke får noe slikt. Det ligger vel for tiden utenfor det praktiske mulige å få en endring i dette forhold, og dog skulle en tro at soldater som har mistet øyne eller lemmer eller begge deler nok kunne trenge en slik pensjonering. Noen er så hårdt rammet at de fremdeles ikke kan arbeide.

— Eksempler forklarer kan-skje bedre enn noe annet hvor påkrevet det er med hjelp?

— Jeg kan nevne en front-kjemper i Nord-Norge. Han satt i årevis i russisk fangen-skap, hvorpå han pådro seg tuberkulose. Han måtte på sy-kehus med en gang han kom hjem. De siste par årene har han bodd hjemme. Han får 75 kroner måneden av den kommune han bor i. I be-traktning av den sykdom han har, burde han jo leve ekstra godt, så alle forstår hvor langt disse 75 kronene rekker. Hans gamle mor hjelper ham så godt hun kan og vi har også gjort det vi har maktet gjen-nom noen år. Men det vi kan gjøre i dette og mange lig-nende tilfeller er avhengig av den hjelp vi kan få av Folk og Lands lesere.

Andre igjen trenger hjelp til operasjoner og hjelp til familien i sykehustiden. Så er det jo enker som sitter igjen med flere barn. Det er i det hele tatt nok av nød og elen-dighet. Forsorgsmessig kan det naturligvis ydes noen hjelp, men på langt nær til-strekkelig.

— Det har naturligvis mye å si også rent psykisk at disse rammede har følelsen av ikke å være glemt av sine egne meningsfeller?

— Ja, bevisstheten om at våre egne er villig til å hjelpe har hatt en stor betydning, langt ut over selve pengene. Burde det ikke da være en æressak for våre å hjelpe disse som ofret helse og lemmer i kampen?

Naturligvis bør det være en æressak for oss å hjelpe disse som selv er blitt vergeløse og som mishandles av sam-

funnet for sin tros skyld. Vi ber våre lesere heller ikke denne gang å glemme æres-skillingen til de krigsskadede frontkjempere. Hvis riktig mange blir med og yder en skjerv denne gang, så blir det fortsatt mulig å bøte litt på uretten. La oss vise vår soli-daritet med disse hardest rammede hver etter evne. De små bidrag er like kjærkom-ne som de store. Og når det gjelder kontroll med anvendelsen, så er det slik at hver som gir 20 kr. i løpet av et år får anledning til å møte på organisasjonens generalfor-samling hvor årsberetning og regnskap blir fremlagt. Alle som har ydet slikt bidrag kan også få tilsendt årsberetning på anmodning. Regnskapet revideres av statsautorisert revisor. Ellers offentliggjør jo gjerne Folk og Land utdrag både av årsberetning og regn-skap.

Vi gjør ellers oppmerksom på at organisasjonens navn er endre til Hjelpeorganisasjo-nen for krigsskadede, dels for å markere at de innsam-lede midler går til krigsska-dede frontkjempere (sammen med enker og faderløse) og dels for at bidragsydere ikke skal bli sjikanert på postste-

(Forts. s. 3).

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

**Offentlig uredelighet
og sådant mere**

For oss som i sin tid drømte om og kjempet for et annet, og bedre Norge enn det landet i dag er blitt til under byrden av materialisme og vanstyre, er det noe nesten frastøtende ved å beskjeftige seg med norsk innenrikspolitikk av i dag. Vi syns disse geskjeftige partipolitikere med deres innbyrdes kjævl og smålureri er en temmelig lurvet bande for å si det like ut, og de fleste av oss har en direkte motvilje mot å bli tatt til inntekt for det ene eller det annet parti.

Men naturligvis må en kjøre med den redskap en har, og så får en da når det er påkrevet, og for det enkelte tilfelle, velge det minste av de mange onder partiene representerer. For oss blir det da spørsmål om hva som tjener vår sak best og hvor vi kan vente å finne redelig vilje til rettferd. Når det gjelder politisk redelighet har vi en god målestokk for den enkelte partipolitiker i den innsats vedkommende gjør for å råde bot på det alle tenkende mennesker i dag forstår var grov politisk forfølgelse, lovbrudd og maktmisbruk: etterkrigsoppgjøret. Rare redeligheten er det dessverre ikke å utlede av en slik betraktning!

Men rent bortsett fra denne politiske redeligheten, er det også en annen sort redelighet som naturligvis interesserer oss like fullt som alle andre mennesker i dette land. Vi sikter til den personlige uredelighet hos partipolitikere og funksjonærer i den halvsosialistiske byråkratstaten som alle partier i skjønn endretthet har velsignet oss med.

Både Morgenposten og Arbeiderbladet har i denne forbindelse nevnt et så stygt ord som korrupsjon. Morgenposten anførte at det i den siste tid er satt frem beskyldninger om korrupsjon også mot andre offentlige tjenetmenn enn de som kom i skuddlinjen i forbindelse med Kringkastings underlige trykningsmanipulasjoner. Og dette reagerer da Arbeiderbladet skarpt mot og peker på at korrupsjon i statens administrasjon er en ytterst alvorlig sak.

Det kan ikke være noen grunn til å strides om ord her. Arbeiderbladet innsnevrer begrepet korrupsjon til å omfatte bare bestikkelser, og vi tror heller ikke at så mange tjenestemenn direkte er bestikkelige. Det er da også noe som ikke har vært særlig alminnelig i Europa, bortsett fra i det gamle Russland og på Balkan. La oss isteden snakke om det tilløp til lurvethet, småsnyteri og andre byråkratiske utvekster som også v a r t offentlige liv synes å være blitt befengt med etter den berømmelige krigen vår.

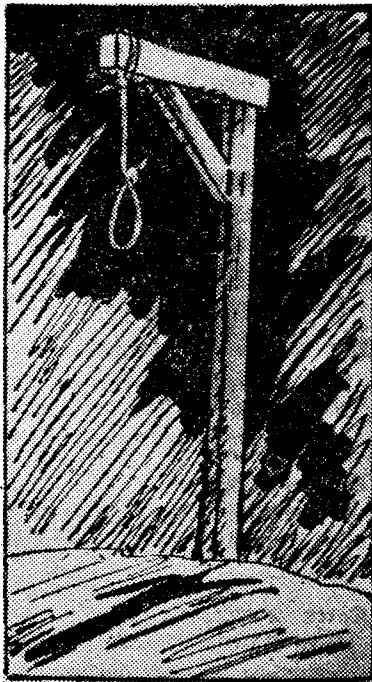
Men la oss først når det gjelder dette med ordbruken friske opp igjen den gamle historien som fortelles om redaktør Dombås. Han ble spurt av en bekjent om ikke B. var litt av en kjeltring og svarte dertil: «For det første vil jeg ikke akkurat si kjeltring, og for det annet vil jeg ikke si litt».

Vi vil altså heller ikke snakke om korrupsjon i norsk offentlig liv av i dag og absolutt ikke om litt. Men vi vil peke på at partipolitikere i stortinget trass i advarsler satte seg selv i en skattemessig særstilling under påberopelse av den urettferdige måte skattyderne ble behandlet på når de skulle dokumentere lovlig fradrag i inntekten. Vi må med et sukk konstatere at det naturligvis ikke er rare rettferden vi har hatt lov til å vente av den slags folkekårne når det gjelder å råde bot på begått urett selv om den skriker ut over hele landet så selv de minst begavede må se den.

Men rett skal være rett. Det er ikke bare de folkevalgte som har sine smågriser på skogen i dagens Norge. Hva med de tollsviksaker vi har hatt de siste årene? Hva med alle tyveriene og underslagene innen militæretaten? Hva i det hele tatt med manges personlige vandel? Foregikk noe slikt før? Hva med plyndring og rettsovergrep i ly av «rettsoppgjøret»?

Vi skal ikke trette med noen oppregning her. Det er ikke om å gjøre for oss å fremstille dagens Norge verre enn det vitterlig er. Men naturligvis er det et overmåte viktig problem dette med offentlig redelighet i en stat hvor funksjonærveldet tar mere og mere overhånd, hvor Arbeiderpartiet ved siste valg til og med fant det påkrevet å gi ut en egen brosjyre med konklusjon: «Arbeiderpartiet er funksjonærers parti! Vi satser for fremtiden!»

Og naturligvis er vi spesielt interessert i begrepet offent-

Der som her

I Ungarn går det såkalte rettsoppgjør mot «landssvikerne» videre. Makthaverne planlegger en ny bølge av rettsaker etter å ha avlivet første pulje med Imre Nagy og Pal Maleter i spissen. Ungarns Erik Blodøks blir vel nå i sin «landssvikanordning» for å få ram på de politiske motstandere, og de tiltalte har sikkerlig like store sjanser som i sin tid Vidkun Quisling, professor Skancke og alle de andre som falt som ofre for den politiske forfølgelsen i Moskva-regi. Det vil de «upartiske dommere» sørge for. Slik fylles da fengsler og galger i det nye blodige Europa som seierherrene skapte på ruinerne av det nasjonalsosialistiske Tyskland.

Og da stopper naturligvis videre argumentasjon, for galgen og eksekusjonspelotongen er alltid et siste og avgjørende argument så lenge makt betraktes som rett.

Glem ikke —

(Forts. fra side 2).

dene ved innbetalinger. Det hender nemlig etter sigende på mindre poststeder hvor det er tid og anledning til å stikke nesen i andres affærer!

Altså, kjære lesere: Glem ikke ditt sommerbidrag til våre krigsskadede frontkjempere!

lig redelighet. Både fordi vi har drømt store drømmer om Norges fremtid og fordi vi personlig er rammet av den største uredelighet i norsk politikk av i dag: det hykleriske og politisk betonte etterkrigsoppgjør.

Hvorledes skal en kunne vente at det rådes bot på den store uredelighet når en ikke engang klarer å holde stien ren for alt smålurvet?

Terroren i Ungarn

Som meldt fra Moskva ble general Pal Maleter (36 år) sammen med tidligere statsminister Nagy henrettet forrige måned.

Reaksjonen i pressen verden over har vært påfallende voldsom som om dette var noe helt nytt og uventet.

Under den 2. verdenskrig flyktet Pal Maleter til Sovjet-Unionen for å få sakkyndig opplæring i sabotør- og partisankrigen i hjemlandet, mot tyskerne og det anti-kommunistiske Horthy-regime.

Under opprøret i 1956 sto Maleter på ungarsk side mot de tidligere venner, sovjet-russerne. Som leder for opprørsstyrkene ble general Maleter innbudt til forhandlinger med den sovjetrussiske øverstkommanderende i Budapest. Forhandlingene foregikk på den måten at Maleter midt under middagen med bolsjevik-lederne ble arrestert av den russiske GPU-sjef Se ro v.

Siden har ingen sett ham eller hørt noe om hans skjebne før meldingene om likvideringen kom fra Moskva.

Hva de ungarere angår som under siste krig kjempet ved Tysklands side mot den sovjet-asiatiske invasjon i Europa, så falt de i kampen, eller havnet i de rødes fengsler og slaveleire, i bevisstheten om å ha kjempet på den «riktige» siden, for fedrelandet mot det kommunistiske slaveri som ble Ungarns, og de øvrige satelitters lodd. Men om deres tragiske skjebne hører man lite bortsett fra de permanente skjellsord som går igjen om alle dem som i tide forsto faren fra det sovjet-asiatiske velde.

Men når enkelte frafallne sovjet-tilhengere, som direkte har vært med på å bringe halvparten av Europa bak jernteppet blir innhentet av samme skjebne som de selv har bragt over så mange av sine landsmenn, da går et ramaskrik gjennom verdenspressen.

Noe som i og for seg er høyst berettiget, men det virker hyklerisk på bakgrunn av alle de mange ganger større redsler som har funnet sted etter krigen, og som pressen

bevisst har fortiet, og fortier.

I dette tilfelle er det en særskilt grunn til forferdelse, fordi de henrettede var lovet fritt leide.

Men har bolsjevikene noen sinne holdt et løfte som det passet dem å bryte?

Var der noen som for alvor trodde at det denne gangen skulle være en unntagelse?

I juliheftet av DET BESTE har den amerikanske journalist Eugene Lyons en artikkel om Sovjetrussernes forhold til de inngåtte avtaler. En dokumentert undersøkelse i 1955 av nesten 1000 sovjettraktater viser at Sovjetregjeringen har brutt sitt løfte til praktisk talt hvert eneste land den noensinne har undertegnet en avtale med.

XO.

**Litt om
kongekronikøren**

Vi nevnte i forrige nummer av bladet at Kongen hadde gitt Lord Russell of Liverpool i oppdrag å skrive en offisiell biografi på engelsk om kong Hakon VII, og vi føyet til at det måtte være dårlige rådgivere Kongen hadde.

En engelsk forbindelse gir oss følgende karakteristiske beskrivelse av den nye kongekronikør:

Lord Russell of Liverpool er sønn av den avdøde eier av «The Liverpool Post». Han er ikke i slekt med Lord Russell (Bertrand Russell), den berømte matematiker og filosof. Lord Russell of Liverpool er forfatteren av en bok med tittelen «Under hakekorsets svøpe», som består av en samling anti-tyske historier, noen sannferdige, noen usanne, noen innbillede og noen delvis sanne! Han ble advart av den britiske regjering før han offentliggjorde den om at den på det nåværende tidspunkt bare kunne gjøre skade — men han insisterte på å gi den ut likevel.

Kritikeren i «The Observer», den ledende engelske søndags-

(Forts. s. 7).

Håkon Meyer:

Omkring 9. april 1940

(Fortsatt fra forr. nr.)

Så følger en episode, som Olaf Holm særlig oppholder seg ved og hvor han dessverre synes å ha en tilbøyelighet til å skape en unødige mystisme: Forhandlingene med den tyske minister.

Det er selvsagt med stortingsvedtaket fra Hamar som bakgrunn, at man går med på å motta den tyske minister og oppta en forhandling. Så langt min lesning rekker, synes dette å være en riktig fremstilling av det som skjer.

Den tyske minister krever, overensstemmende med sine instruksjer, å få forhandle med kongen alene. Han får det svar, at kongen er en konstitusjonell konge, som alene sammen med sine rådgivere kan ta bestemmelser. Den situasjon, som Stortinget på Hamar hadde forutsatt, er altså ikke tilstede: den tyske minister har ikke anledning til å oppta forhandlinger med de fem av tinget utsette forhandlere og de tre partirepresentantene forsvinner derfor i mørket. Den tyske minister får anledning til å forhandle med kongen i nærvær av utenriksministeren alene.

På dette tidspunkt hadde Quisling dannet sin 9. april-regjering. Atter et av 9. april-problemene, et skritt som har avstedkommet en mengde undersøkelser av spørsmålet om Quislings mulige forhåndsavtaler med tyske myndigheter. Disse undersøkelser har utvetydig bragt på det rene, at der ikke har foreligget noen avtale mellom partene om dannelsen av slik regjering, men at dette skritt var resultatet av den påvirkning, som mere uansvarlige tyske representanter — fremfor alt Scheidt — øvet på Quisling, direkte og indirekte, den 9. april. Innenfor NS har det alltid vært ytterst delte meninger om dette skritt. Det medvirket sikkert til det halstarre rykte, at NS-offiserer loyalt hadde bøyet seg for Quislings 9. april-regjering og sviktet sin plikt til å delta i kampen. I rettsforfølgelsesnes år viste det seg, at man ikke i noe tilfelle kunne felle en NS-offiser på dette grunnlag.

Hvilken fordring den tyske sendemann stillet, er vel ikke ubetinget klart. At han krevet en regjering, som den tyske regjering kunne ha tillit til, er under de foreliggende forhold temmelig selvsagt. Om han krevet en regjering Quisling eller om andre alternative muligheter forelå, har kanskje ikke engang vært helt klart for de tre forhandlere selv.

Nå hører det til 9. april-my-

tene at kong Håkon under denne forhandling, da den stolte konge avviste fiendens sendebud og nektet å oppfylle hans fordringer, skal ha vist en særlig heroisk holdning.

Kong Håkon var en strengt konstitusjonell konge. Han hadde tillit til Johan Nygaardsvold og støttet ham under de etterfølgende år mot mange angrep. Han var klart engelsk-orientert og tysk-fientlig. Det skulle altså ha vært i strid med hele hans naturlige innstilling å handle annerledes enn han gjorde. Det kan ha fortonet seg som en skjebnetime for ham, ti bare ytterst sjelden hadde han denne mulighet for å spille en personlig rolle i landets politik. Men han kunne i denne forhandlig støtte seg til sin utenriksminister og handle overensstemmende med sine egne intensjoner, når han avviste et tysk krav om, at han skulle avskjedige sine statsråder og hente nye, som hadde en fremmed makts tillit.

Hadde han imidlertid — enten fra personlige sympatier, statsraison eller andre årsaker — vært av den oppfatning, at man gjorde rett i å etterkomme den tyske fordring, så ville han neppe hatt noen mulighet for å handle i overensstemmelse hermed. Stortinget hadde riktignok besluttet, at to regjeringsmedlemmer og tre parlamentsmedlemmer hadde rett til å oppta forhandling med tyskerne om å komme til en ordening. Men Stortinget hadde absolutt ikke gitt kongen noen myndighet til å ta ansvaret for slike forhandlinger eller en slik ordening. Om kongen ikke ville risikere å bli regjeringens fange, hadde han intet valg. Han handlet i overensstemmelse med seg selv, med sin konstitusjonelle plikt og med sin rådgivers råd.

Det er så aldeles unyttig ved historiske betraktninger å forutsette, at det kunne ha skjedd noe annet, enn det som skjedde. Men — Den tyske regjering hadde ingen annen mulighet enn den, å anvende overraskelsestaktikken — men nettopp overraskelsen i de tidlige morgentimene den 9. april resulterte i den voldsomme moralske forargelse og forbitrelse som fikk regjeringen til å handle på enkle, primitive følelser, uten nøktern ettertanke. Men allerede på Hamar var ettertankens time inne og man var forberedt på å tale om saken. Situasjonen på Elverum ville ha vært en annen, om bare ikke Vidkun Quis-

Rettsløsheten i Danmark

Av redaktør A. Olesen, Aabenraa, Danmark

II.

(Fortsatt fra forr. nummer).

Omtrent 14 000 blev idømt Straffe, hvis Minimum til at begynde med var 4 Aar. Det tyske Mindretal fik tilsammen 6000 Fængselsaar. I Mod-sætning til de fleste andre Steder i Landet maatte de sønderjydske Fanger, hvor der var Pantemulighed, betale for den daarlige Fængselskost og tilmed arbejde for en Løn af få Øre daglig. Det må være det, man ellers kalder Slavelejre. At der her ramtes særligt haardt i Grænselandet skyldes den nu afsatte Chef for Politiets Efterretningsvæsen, Brix, der den Gang var Politikommandør i Aabenraa og aldri har forsømt nogen Anledning til at gå Urettens Ærinde, hvor han havde Magt, ligesom han holdt Haanden over Egnsforbrydere i Tiden efter 5. Maj.

Ca. 40 000 blev efter de tilbagevirkende Love dømt til Tilbagebetaling af ikke blot indtjente Beløb, de under Krigen havde tjent ved lovligt Arbejde, men også mere, og Inddrivingen er sket med hård Hånd, der ofte har kostet Ofrene Hjem og Virksomhed, også hvor de havde påtaget sig Arbejde for Værnemagten efter Regeringens direkte Påbud.

Direkte kollektive Straffe som i Norge brugtes ikke, men derfor slapp den enkelte næppe billigere. Tilbagebetalings-Truslerne er endnu for mange et Anslag mod deres Eksistens. Stats-, kommunale og andre Tjenestmænd for Eks. ansatte i Banker og en-

ling hadde kommet til den slutning, at det var hans plikt å danne en regjering i Oslo denne dag. Situasjonen ville også ha vært en annen, om minister Bräuer hadde hatt mandat til å treffe avtale med regjeringens og Stortingets forhandlere, ikke bare med kongen og om han hadde hatt mandat til å treffe avtale om en ordening, med de av Stortinget oppnevnte forhandlere. Men slik griper tingene inn i hverandre og derfor kom forhandlingene på Elverum til å bli en krigsårsak, mens de norske myndigheter på det tidspunkt faktisk synes å ha vært forberedt på å avslutte striden med en overenskomst.

Det er sikkert så, at disse historiske betraktninger er utilstrekkelige. Men så som jeg i sin tid har beskjeftiget meg meget med 9. aprilproblemet har Olaf Holms artikkel fristet meg til å forsøke en rask rekonstruksjon av 9. april-be-givenheter.

Håkon Meyer.

dog i private Erhverv blev afskediget i et svimlende Antal og som regel uden Pension eller med en lille del af det, der tilkom dem. De fleste vegeterer endnu 13 Aar efter, og opnår en og anden Ansættelse, opsnuses de og forfølges, hvor der er Magt dertil. Der har i Aarenes løb været mange af den Slags Affærer.

Det varede ikke længe, før der på forskellig Måde blev reagert mod

de forfærdende Tilstande.

En af de første, der vovede sig offentlig frem var Pastor Nielsen, Gylling, i Jylland. I 1947 foreslog tidligere Udenrigsminister og konservativ Partifører J. Christmas Møller Amnesti med bl. andet den Motivering, at «vi er alle skyldige», og Samfundet må undgå en senere Kamp med de Forurettede. Politikere og Partier vendte sig mod ham og han døde som en nedbrutt

Mand. Andre trådte også hurtig til, tidligere Retspræsident og Justsminister Rytter, Professor Hal Koch, Stadsingeniør Forchammer, Rektor Gad, Højesteretssagfører P. Poulsen, Dr. med. Johanne Christiansen, Berlingske Tidendes tidligere Chefredaktør Anders Vigen og mange andre kendte Personligheder. Skønt de skrev Bøger mod Uretten, Bladene var i Almindelighed lukket for dem, var det som at slå i Dyner, som en af dem har sagt. Politikernes Aftale med Modstandsbevægelsen, hvori også Partibladenes Redaktører naturligvis var impliceret, spærrede.

Justisminister Steincke gav sig til at undersøge

«Stikkerlikvideringene»,

de fleste rene Mord, som Undervisningsminister Hartvig Frisch udtrykte det, men da der var udsendt ca. en Snes

Forts. s. 6.

Det gjærer i Frankrike

Dagbladet og l'Express frykter fascismen

Frankrikes Lille-gøbbels eks-kommunisten Malreaux

I Dagbladet for 18. juni var inntatt en artikkel fra dets korrespondent i Paris, Børge R u d b e c k, om situasjonen i Frankrike. Det var utdrag av en artikkel i «det utmerkede ukeblad l'Express». Det heter at artikkelen er bygget på «en solid dokumentasjon om det svarte nettet som spinnes rundt Frankrike» og forfatteren er «ingen ringere enn Jean-Paul Sartre's tidligere

privatsekretær, Jean Cau*).

«Den svarte pest spinner sitt nett over Frankrike».

Fascistiske Velferdskomiteer over hele landet.

Vepnete stormtropper i beredskap.

Politiet infisert av fascismen.

En kan ikke huske noensinne å ha sett Dagbladet på tilsvarende måte advare mot den røde pest som i 40 år har ridd verden som en mare. Derimot har bladet med flid og aldri sviktende oppfinnsomhet skrevet om den brune pest. Nå er altså bladet kommet til den svarte pesten. Og det kommer nettopp som det røde skrekkvelde pånytt har utfoldet seg i Ungarn. Og da er man jo takknemlig for en liten avlednings-manøver. Sant nok, bladet kan vel ta avstand fra enkelte terrorhandlinger bak jernteppet, men hva selve det politiske systemet bakom denne terror angår, så reserveres de maksimale skjellsord for fascismen, nå som før.

Og det som i dag truer Frankrike er således ikke det

(Forts. s. 6).

*) Eksistensialisten Sartre var (i ethvertfall inntil 1956—57) en kjent Sovjetbeundrer og medlem av Sovjet-Russisk Samband. Vår anm.

EUROPAS GJENFØDELSE

RÜTGER ESSÉN om:

Theodor Soucek: Wir rufen Europa,
Wels und Starnberg, 1956

Rütger Essén skrev i National Tidning for noen tid siden et innlegg som sikkert vil interessere Folk og Lands lesere:

«Den store tankeforvirring som ved krigens slutt senket seg over det herjede og sunnslåtte Europa i 1945 har ingenlunde klarnet. Ruinernes og nybygget skyter i høyden langt hurtigere enn den åndelige ødeleggelsen bøtes. Alt for mange har interesse av at forvirringen vedvarer og at mulighetene for med fordel å kunne fiske i grumset vann fremdeles består. Derül kommer at den virkelig seirende makt i 2. verdenskrig, nemlig den fra Moskva førte og kontrollerte kommunistblokk ingenting frykter mere enn den europeiske tanke, som inntil 1945 kjempet for å nå frem til klarhet i form og gestalt. Demokratiet derimot har Moskva ingen frykt for, det har både av Lenin, Stalin og Krustsjov vært ansett som det kommunistiske verdensrikets beste

Likhet for loven - Rettferdighet!

Da saken Borregård-Unilever ble behandlet i Stortinget leverte tingets yngste representant et kort innlegg, som kan refereres således: Jeg stemmer imot proposisjonen fordi den bryter med prinsippet om likhet for loven.

Dette korte innlegg ble hørt fra Lindesnes til Nordkapp og kom igjen som et uimotståelig ekko, etterat Stortingets flertall hadde fastholdt en unntagelsesstilling for seg selv i spørsmålet om tingmennenes beskatning.

Man vil bli nødt til å utvise noe mer forsiktighet også på andre områder etter dette.

L.

veirydningsmann, hvis statsmenn var de første til med den frie verdens resurser å frelse Moskva-veldet fra nederlag og som siden uten tvang i Jalta og Potsdam utleverte hele Østeuropa og store deler av Mellomeuropa til det kommunistiske terrorregimet.

Siden den gang synes det som om det for disse statsmenn ikke har vært noe mere påkrevet enn å bibeholde den almene åndelige forvirringen og å opprettholde Nürnbergjustisens hevnutslag som et rettferdig grunnlag for en demokratisk og fri verdens fornyelse.

At denne bygning av historieforfalskning og terror nå er begynt å vakle er åpenbart. Tegnene er mange om enn de fleste ennå er underjordiske, og selv om man stadig skinnsykt og engstelig vokter sine monopol på presse, undervisning, radio, televisjon og det hele opinionsmaskineris jetteapparat. Men tiltroen er ikke lenger den samme etter at det uhørte mistaket med hensyn til sovjetmaktens vesen og hensikter siden 10 år tilbake har vært erkjent. Visselig arbeider den demokratiske inkvisisjonen fremdeles med sine gamle midler: historieforfalskning, boikott, juridisk og økonomisk forfølgning samt åndelig terror, men selvsikkerheten er ikke lenger hva den har vært. En «revisjonistisk» historieforsker hever hodet. Forfattere som Grenfell, Veale, Lidell Hart og Fuller i England, Bardèche i Frankrike, Hans Grimm i Tyskland har man ikke helt kunnet tie ihjel og deres skrifter blir nå lest med begynnede ettertanke, ikke minst av den yngre og yngste generasjon. La vérité est en marche — sannheten har begynt å røre på seg. For en eldre, mere optimistisk generasjon var dette tilstrekke-

lig, intet skulle kunne stanse sannheten, når den var kommet i gang — trodde man da. Nå er man av gode grunner ikke så sikker. Sannheten kan nå muligens stanses gjennom å drepe og terrorisere dens åpenbare bannerførere og gjennom å tilstoppe alle luft hull for en fri diskusjon. Vi får nå etterhvert se hvordan det går. Men sprekke i den store løgnbygningen begynner ialfall å bli synlige.

De ovennevnte forfattere og flere andre har gitt sine modige og klarsynte bidrag.

Forts. s. 7.

De danske kirke- gårdsskjendere

Også hverk på von Schalburgs grav

Vi har tidligere omtalt den makabre gravsteinsaffære i Danmark, og gjengir nedenfor etter vår danske kollega «Revision» nærmere og nyere opplysninger om saken.

Som en tydelig illustrasjon av tidens forløyethet og folkebedrag fikk Niels Schmidt og hustru, Ørsted pr. Sommersted — fra pastor Nissen, Bevtøft, melding om Kirkedepartementets bestemmelse om, at gravstenen på sønnens grav skulle fjernes.

Nettopp som 15 NATO-lands utenriksministre med en stab på minst 1000 holdt møte i København for å drøfte hvorledes kommunismens aggresjon best kunne bekjempes, det være seg ved forhandlinger eller i nødsfall med atombomber, selvom menneskeheten derved skulle gå til grunne.

Som tidligere omtalt, deltok Hans Jørgen Schmidt som frivillig.

Mange tusener gjorde det

Heimevernet innkaller dømte landssvikere

Forbundet ber Generalinspektøren om en klar uttalelse

Forbundet for Sosial Oppreisning har fått en rekke henvendelser fra medlemmer som i den senere tid er blitt innkalt til tjeneste i Heimevernet. For de av bladets lesere som er i samme situasjon, henviser vi til det skriv Forbundet har sendt Generalinspektøren for Heimevernet og som vi gjengir nedenfor. Foreløbig er det ikke kommet noe svar på skrevet. Når det kommer et slikt vil det bli offentliggjort i vårt blad, men inntil så skjer vil det ved innkallelser til tjeneste i Heimevernet være å anbefale å henviser til dette skriv. Skrevet er datert 6. juni og er sålydende:

Forbundet har i den senere tid mottatt en rekke henvendelser fra medlemmer landet rundt om hvorledes de skal forholde seg etter å være innkalt til tjeneste i Heimevernet.

Som det vil være Dem bekjent har tidligere NS-medlemmer vært, og blir forsåvidt fremdeles, holdt utenfor tjenestegjøring i forsvarsmaktens forskjellige oppsetninger. Bare i meget liten utstrekning er de blitt innkalt til tjeneste i Sivilforsvaret og også noen ganske få til tjeneste i Heimevernet. Innkallelser til tjenestegjøring i Heimevernet synes imidlertid i den senere tid å være blitt mere hyppige, og det er naturlig at våre medlemmer, hvorav mange bl. a. har gjort langvarig krigstjeneste på Østfronten, henvender seg til sin organisasjon, hvis oppgave det er å varetta deres interesser, for å få råd

med hensyn til hvorledes de skal forholde seg.

Det blir i henvendelsen fra disse medlemmer understreket at alvorlige samvittighetsgrunner gjør at de ikke uten videre kan tjenestegjøre i avdelinger av forsvarsmakten så lenge de betraktes og behandles som landsforredere. En slik samvittighetsgrunn er naturligvis like alvorlig og like aktverdig som alle de andre samvittighetsgrunner som i dag påberopes for å nekte å gjøre militærtjeneste.

Før vi imidlertid gir disse medlemmer noe råd i den ene eller den annen retning — noen annen makt over deres handlemåte har vi naturligvis ikke — vil vi gjerne høre herr Generalinspektørens eget syn på dette spørsmål. Blant annet vil vi gjerne vite om de tidligere NS-medlemmer og frontkjempere av Heimevernet vil bli behandlet med den aktelse som vanligvis tilkommer fedrelandssinnede norske borgere som finnes verdige til å tjenestegjøre i rikets krigsmakt. Vi vil også gjerne vite om de eventuelt vil bli stillet på like fot med de andre tjenestepliktige. Vi tenker i den forbindelse blant annet på om våre frontkjempere med lang krigserfaring f. eks. vil bli anvendt i oppgaver som svarer til deres faglige kvalifikasjoner. Og endelig vil vi gjerne vite om det fra Heimevernets side er tatt noe standpunkt til eventuell anvendelse av disse folk i befalstillinger.

(Forts. s. 7).

Europa forrådes på Jalta.

Makt er ikke rett

(Forts. fra side 2).

derfor mener at det må ha vært noe i de alvorlige anklager som hadde vært reist mot meg i månedsvis.

Påtalemyndigheten forkastet omsider anklagene og nøyte seg med å gi meg et forelegg som vanlig NS-medlem, og jeg kunne forsåvidt være tilfreds med å registrere den oppreisning som ligger i det. Men av hensyn til mitt gode navn og rykte, min familie og mine etterkommere, vil jeg nå legge papirene på bordet og én gang for alle slå en pel gjennom enhver antydning som ennå måtte være igjen av de opprinnelige beskyldninger. **Jeg vil ikke gå i min grav før jeg har ryddet opp i det vev av løgner som man har forsøkt å kvele meg i.**

Og samtidig vil jeg sette visse ting på plass slik at offentligheten kan få den fulle forståelse av hvorfor beskyldningene mot meg ble reist og hvilke forhold de skulle bidra til å dekke over.

Det er ikke jeg, men ganske andre personer som burde være de anklagede i «Saken Alex Christiansen».

Fra påtegningskrivelse fra statsadvokat Karl Lous til riksadvokat Aulle av 16. 3. 1949: «Alexander Christiansen, som var direktør ved Porsgrunds Elektrometallurgiske A/S, ble ved frigjøringen arrestert på grunnlag av en anmeldelse fra selskapet (dok. 3 og 4) og grunnlaget for fengslingen må være den i pkt. 4 i politiets innstilling av 8. februar 1947 nevnte anmeldelse, dok. I c. Jeg antar at politiet ved sin tidligere behandling av saken og ved sin innstilling til en viss grad har overvurdert sakens betydning. Den av politiet nevnte anmeldelse bygger på et enkelt avsnitt av et av direktør Christiansen utarbeidet P. M. og selv om uttrykket må innrømmes å være uheldig, fant jeg dog ikke grunn til å ta dette forhold med som særskilt tiltalepost.

Forholdet hadde nær sammenheng med stridigheter mellom de forskjellige interessenter i selskapet, og disse forhold i selskapet fant jeg neppe kunne ansees straffbare som landssvik. . . . Jeg gjør oppmerksom på at selskapets anmeldelse mot direktør Christiansen ble innsendt til politiet av min onkel, h.r. advokat Georg Lous, som jeg kjente til også tidligere hadde hatt noen befattning med PEA og den i saken nevnte direktør Strand. Jeg har ikke på grunnlag herav ansett meg inhabil til å behandle saken».

Fra skr. av 28. 9. 1949 fra

h.r. advokat Ragnar Christophersen til advokat Karl Lous: «I. Dessverre ser jeg at såvel riksadvokaten som herr statsadvokaten allerede har tatt standpunkt mot å avgjøre saken ved påtaleunntatelse. Etter de særegne forhold som foreligger i denne sak må jeg hevde at en avslutning av den i form av påtaleunntatelse ville ha vært fullt forsvarlig. . . . når forholdet er at de straffbare handlinger i seg selv neppe betinger annet enn en rent økonomisk reaksjon i form av bot og erstatning bør ikke den omstendighet at direktør Christiansen har vært underkastet varetektfengsling i 1945 ca. 7 måneder, — medføre at påtalemyndigheten fastsetter straffen til fengsel i forelegget. Jeg henviser her til Høyesteretts dom av 9. 9. 1949 i sak mot John Kjernlie (1. nr. 139)» . . .

Den tidligere statsadvokat i landssviksaker, R. Christophersen, skriver sammesteds: «II. Varetektfengslingen varte fra 11. mai til 24. november 1945. Det dreiet seg om en 67 år gammel, legemlig meget svak og mentalt nesten nedbrutt mann.

Selve arrestasjonen og den fortsatte fengsling skyldes ene

og alene den særdeles alvorlige anmeldelse for angiveri fra direktør Strand ved Skiensfjordens Kommunale Kraftverk, oversendt og moralsk endossert av advokat Georg Lous (sakens dok. 4 og 3). Denne anmeldelse er tilstrekkelig desavuert i og med den avgjørelse som er truffet av påtalemyndigheten etter etterforskning og imøtegåelse fra direktør Christophersens side, hvorved denne post er blitt frafalt og utgått av siktelsesgrunnlaget.

Men fremsettelsen av den alvorlige beskyldningen har hatt fatale konsekvenser for direktør C.: Varetektfengslingen og den psykiske nedbrytning som den hadde tilfølge for den fengslede, samt videre tap i økonomi og tap i medborgerlig aktelse.

Jeg skal ikke innlate meg på noen nærmere karakteristikk av direktør Strands fremsettelse av beskyldningen, men etter å ha satt meg inn i sakens dokumenter, særlig P. M.'et av 10. 5. 1944 med bilag (sakens dok. 51), vil jeg ikke tilbakeholde den bemerkning at fremsettelsen av beskyldningen bare i beste fall kan forklares som et rent hysterisk utslag» . . .

(Forts. neste nr.).

Det gjærer i Frankrike

(Forts. fra s. 4).

faktum at det i Moskva-inspirerte kommunistparti er blitt landets største parti, med tilhørende stormtropper, bekjennende seg til et system som i dag har verdens sterke militærmakt bak seg, — men fascismen, en idé uten noen fysisk makt bak seg. Det som truer Frankrike i dag er således de antikommunistiske elementer som går under navn av fascistiser og som ifølge artikkelen i l'Express tillegges følgende krigsrop: «Ned med demokratiet, ned med intelligensen — ned med samarbeid mellom folkene — ned med jødene og alle utlendinger».

Om problemet de Gaulle heter det bl. a. at han er fange av et langt farligere system enn det franske demokrati, og det uttrykkes tvil om han vil være sterk nok til fortsatt å stå imot. . . . og om han kan stole på hæren.

Der står videre at kolonistene i Algerie ikke legger skjul på at de har til hensikt å påføre det franske moderland den samme «nasjonale fornyelse» som de selv delvis, og med hell har fått gjennomført i Algerie og som har foruroligende likhetspunkter med den «nasjonale revolusjon» Pétain gjennomførte i Vichy, «en slags impotent utgave av nazismen».

Der står videre, at de som representerer de samme ideene i Frankrike regner med at de i skyggen av de Gaulle kan få organisasjonene og velferdskomiteene sine legalisert. Der er adskillig tusener av dem og de er glimrende organisert.

Det fortelles at der er dannet Velferdskomiteer i mange franske byer, der det også er stasjonert betydelige grupper falmskjermesoldater. Og at Jules Moch, den av statsminister Pflimlin ved krisens begynnelse innsatte nye sikkerhetssjef, anmodet om at disse tropper måtte overføres til Algerie. Men det ble svart «at troppene ikke tok imot ordre fra en jøde».

Slike Velferdskomiteer er dannet over hele Frankrike og «de regner med at deres time skal komme». Medlemmene av disse komiteer er «et meget blannet selskap». Således mange som samarbeidet med okkupasjonsmakten under krigen og veteraner fra Krigene i Korea, Indo-China og Algerie, samt «endel ekte gaullister».

Om det franske politiet heter det, at det er godt vepnet og godt utdannet «hvis man kunne stole på det». Men i de siste årene har det funnet sted fascistisk infiltrasjon i politiet. Det er et faktum man må regne med. «I maidagene gjorde politiet felles sak med

Rettsløsheten i Danmark

(Forts. fra s. 4).

«Krigsforbrydere»

Erklæringer om uberettiget dræbte, blev dette standset. Gerningsmændene fik dårlige Nerver af det og andre blev urolige. Modstandsgeneralen Frode Jacobsen, senere Medlem af «Befrielses-Regeringen» havde højtideligt lovet efter Krigens Ophør at lade samtlige Drab undersøge. Det løb han fra og var sikkert Hovedmanden for, at den påbegyndte Undersøgelse blev standset. Såvidt jeg ved var der i Norge ca. 50 af den slags Drab, men i Danmark var der 10 Gange så mange, skønt Danmark ikke var med i Krigen. Også dette viser henimod de fleste af Drabenes virkelige Karakter. Retstilstanden taget i Betragtning er der i og for sig ikke noget mærkeligt ved dette, thi hvor det drejer sig om lignende og endnu mindre undskyldelige Forbrydelser efter 5. Maj har Myndighederne holdt Hånden over Forbryderne og fritaget dem for Anklage og Straf.

Tidligere Justisminister Rytter har gjort et Kæmpearbejde for Opklaring af Likhvideringerne, men har løbet Panden mod både Myndigheder, Regering, Folketing og Presse. 4. Maj-Aftalen forpligter til mange Sider.

Når Danmark endnu har mere end en Snes

de fascistiske demonstranter i Paris».

Det står videre at den fascistiske infiltrasjon begynte allerede i 1952 under den senere avskjedigede politiprefekt Baylot og Vichy-mannen, politikommissær Dides. Det nevnes at Politiets Velferdskomité har sendt ut trykksaker der det heter «at det ikke er politiets oppgave å forsvare et foreldet system — og at man gir pokker i sovjet-jøden Jules Moch». «Velferdskomiteen råder også over en radiosender som gir ordre om slagord til politistasjonene og politiets radiobiler — slagord som preges av «antisemitisme og annet av samme kategori».

Av artikkelen fremgår også at adskillige av de politifolk som samarbeidet med Gestapo og ble suspendert etter frigjøringen er gjeninnsatt i sine stillinger de siste årene. Det forklarer endel «men ikke alt» står der — mange politifolk og gendarmen med plettfr vandel er blitt smittet av ånden fra Algerie. Man må regne med den muligheten at både politiet og komiteene en dag føler seg så skuffet at de vender seg mot de Gaulle, slik som de allerede vender seg mot de fleste av ministrene hans, skriver Dagbladets korrespondent til slutt.

Sentinel.

indespærret, i Norge er alle løsladt, i det krigførende Tyskland sidder kun 3, kan det kun skyldes denne Aftale, der umyndiggjør såvel Regering som Folketing.

Af egen Drift er Politikerne selv næppe så blodtørstige. For halvjerde Aar siden var Justisminister Hækkerup ved at løslade de sidste og fulgte med hensyn til Løsladelserne Forgængerer Helga Pedersens Spor, men så truede man til Standsning med Ønsket om, at Fangerne (hvoraf over 50 var henrettede), skulde forblive indespærret til de kunde fjernes som Lig. Inden man kom så vidt var mange Fanger med samme Dømme, som de, der måtte blive, løsladt. **Her ses let Karakteren af det man endnu søger at betegne som Retfærdighed. Alle kan se den.**

På samme måde gik det med de ved en Særdomstol afskedige Tjenestemænds Pension. Da nogle havde fået og de øvrige også var tiltænkt den, rejste Haderne sig atter, og denne Sag har nu ligget død et par Aar, mens Bitterheden stiger.

Forklaringen på alt dette er ligetil: Da Protesten mod Løsladelser og Pensionsgivning rejstes, fik man nedsat et Udvalg bestående bl. andre af Repræsentanter for de politiske Partier og Modstandsbevægelsen. Dette Organ er bestemmende, og da det ser ud til, der kræves Enstemmighed for Beslutninger og nogle af de mest utprægede Haderer er med her, og det er klart, at enhver Form for Løsladelser, Pensionsgivning og anden Form for Rehabilitering af forfærdende Tilstandes Ofre standses. I Realiteten er nævnte Organ i største hemmelighed skudt ind som et overstaltig Foretagende, der er i Modstrid med Grundloven, idet den praktisk er sat over både ellers udøvende Myndigheder og Retsplejen som en Magt, også Regering og Folketing finder det bekvemmet at rette sig efter.

Her står Danmark så i Øjeblikket med hensyn til Udrensningen og med meget andet, der i stigende grad berøres av den herskende Tilstand.

Naturligvis kan Regeringen, som den har foretrukket det, lade andre benytte sin Magt over Værgeløse Samfundsudstødte, og i Særdeleshed da Partiernes Presse åpenbart og partitro også føler seg bunden.

Men ingen har Magt til at forhindre den Opløsning indefra, som disse Forhold afstedkommer, hvor tillid til Regering, Folketing, Myndigheder og Presse allerede er næsten så ringe som den kan

Forbundet klager — De danske kirkegårdsskjendere

(Forts. fra s. 1).

en muntlig underhåndsorientering om departementsråd Ryssdals syn på saken. Vi anmodet her om, å få redegjort for departementets syn og begrunnelsen for samme i skriftlig svar som departementsråden hadde bebudet. Ennvidere anførtes at H. M. Kongen også personlig hadde fått henvendelsen tilsendt fra Forbundet, og at vi gikk ut fra at den avgjørelse departementet ville treffe, eller allerede hadde truffet i saken, måtte bli å forelegge H. M. Kongen i utførlig begrunnet form.

Forbundet har så mottatt følgende svar fra Justisdepartementet, datert 19. april 1958:

Rettsoppgjøret med landssvikerne.

Forbundets brev av 17. desember 1957 og 28. mars 1958. Dette departement finner ikke at det er grunnlag for å fremme forslag om en slik amnestilov og andre lempninger i rettsoppgjøret som Forbundet har antydnet, og departementet har ikke funnet grunn til å foredra saken for Kongen.

Vi ber saken forelagt Stortingets protokollkomite, idet vi klager over:

a) at Justisdepartementet i forbindelse med en amnestisøknad rettet til Kongen, avgjorde saken administrativt uten å forelegge den i statsråd. Vi understreker i denne forbindelse at vi uttrykkelig har krevet saken fremmet for rette instans.

b) at Justisdepartementet til-

tåle at blive. Devalueringen af de Værdier et Samfund nødvendig må bygge og leve på er langt fremskreden og vil fortsætte. Det der får Lov til at foregå på de moralske og retslige Områder lammer de Ansvarlige på andre Fronter også, og det nytter ikke, at Ministre i deres Taler, sidst Grundlovsdagen den 5. Juni, giver «Antiparlamentariske Grupper» Skylden. Den har de selv.

Om en tång kan de være forvisset: Retten kan ikke vedvarende krænkes så groft som sket er uden at det bliver det kostbareste Eksperiment Danmarks Befolkning endnu har været ude for.

Aabenraa den 5. Juni 1958.

A. Olesen.

tross for direkte anmodning har nektet å gi noen begrunnelse for den administrative avgjørelse som er truffet.

Hvis vår moderate henvendelse ikke blir behandlet uten unødig opphold på rettsindig, moralsk og rettslig forsvarlig vis, ser vi oss nødsaget til å føre vår aksjon for oppreisning og erstatning videre for et internasjonalt forum, i første rekke ved direkte henvendelse til FN's plenarforsamling, med klage over Norges brudd på de prinsipper som er kommet til uttrykk i «Declaration of human rights». Vi tar også forbehold om mulig henvendelse til Europarådets ministerkomité under henvisning til «Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter» som er ratifisert av Norge. Nærværende henvendelse tar i den anledning sikte på å fylle kravet om at alle interne rettsmidler som kan tjene til å fremme av sakens formål først må være uttømt. Gjenpart av vedkommende henvendelse vil Norge i sin tid motta samtidig med andre medlemstater.

EUROPAS GJENFØDELSE

(Forts. fra s. 5).

Men ennå er det knapt gjort noe forsøk på en syntese, til en sammenfatning av hva der var bærende, holdbart og stadig levende i det europeiske grunnsyn, hvis foregangsmenn etter hård kamp og mange feilgrep tilslutt for 13 år siden voldelig ble knust mellom milliardismen i vest og barbariet i øst — for å tale med Karl Grünfeldt — eller mellom det demokratiske korstogs armeer og bombarmadaer i vest og den russisk-asiatiske kommunismes stridsvogner og herjende horder i øst.

Hittil har, som sagt, en slik på hård erfaring og inngående prøvelse oppbygget syntese neppe sett dagens lys. Men nå foreligger et slikt skritt. Og det kommer ikke til å gå sporeløst forbi. Det er Souceks «Wir rufen Europa». Denne bok ble trykt i 1956 i Wels i Østerrike. Allerede heri ligger noe betegnende. Det er nemlig tvilsomt om Bonnregjeringens censur ville ha tillatt trykkingen.

Bortsett fra sin mot «demokratiet» alment kjetteriske holdning fornekter forfatteren - Bonnregjeringens tre grunnleggende trosartikler:

(Forts. fra s. 5).

mot kommunimen i den siste krig. Han ble såret i Kaukasus og døde hjemme.

På gravstenen på Bevtøft kirkegård satte foreldrene innskriften:

Ditt offer var til
Danmarks ære.

Innskriften ble sementert over, men etter 1945 fant foreldrene det naturlig å fjerne sementeringen, da jo den vestlige verden omsider var oppmerksom på den fare som sønnen var falt i kampen mot — den med vestmaktene tidligere allierte åndsretning i øst.

Gravskriften kunne nå stå der — ikke bare som uttrykk for det offer sønnen frivillig hadde ytet, men den var på nytt i samklang med den danske regjerings politiske bestrebelser og hvervningen av nye frivillige i den samme kamp sammen med tyskerne, den kamp som hadde kostet Hans Jørgen livet.

Men under de tilbakevirkende straffelover og hatet og uretten, som skapte dem, er politisk og annen form for hederlighet blitt et nesten ukjent begrep i Danmark (som i Norge).

Humane synsmåter fikk som kjent samme skjebne. Med pastor Nissen som tydelig initiativtager henvendte

presten på menighetsrådets vegne seg til foreldrene og forlangte innskriften fjernet som nasjonalt anstøtelig.

Dette ville ikke foreldrene, hvoretter Nissen gikk til prosti, stiftsdireskjon m. v. og fikk til slutt godkjennelse av sin handlemate av Kirkedepartementet (Bodil Koch, prof. Hal Kochs hustru). Presten har nå meddelt foreldrene departementets beslutning.

Den går ut på at innskriften «ikke kan tolereres» — og hvis den ikke er fjernet innen 1. juni (Anno Domini 1958), — vil saken bli sendt retten «uten utgift» for menighetsrådet.

Foreldrene akter ikke selv å vandalisere sønnens grav. Utfallet av rettssaken kan der ikke være tvil om, da dommen antas å bli utformet i de tilbakevirkende straffelovers ånd. Selvsagt kunne det vært interessant å få en dyktig sakfører til å trevle hele meningsløsheten opp, men det må anses for utelukket. Det vil koste et stort beløp, som Schmid ikke har. Staten betaler jo kun for pastor Nissen og menighetsrådet i dets makabre rettsak, som kaster et skarpt lys over «demokratisk» kultur. Schmidt er syk og sengeliggende og nervedbrutt og et lett offer for sine kristelige motstandere.

I denne forbindelse nevner vi forøvrig at i Danmark er ikke pastor Nissen, Bevtøft den eneste som driver med vandalisering på kirkegårdene. Det er jo blitt noe av en spesialitet blant «gode» nordmenn og danskere dette å la sitt hat og sin forfølgelse fortsette ut over graven. Vi minner om de berggravske angrep på utsmykningen av NS-folks graver og om den bestialske skjending som under okkupasjonen ble foretatt mot graven til Vidkun Quislings mor. Men så er jo også disse «gode» nordboer som bekjent Nordens kulturbærere i kampen mot barbarerne.

Når det spesielt gjelder Danmark, så bringer «Revisjon» en meddelelse som også kan gi stoff til ettertanke i denne tid da Vesten sier seg å samle alle sine krefter til forsvar mot kommunismen og østens barbari:

«Minnedagen for Frikorpsets sjef, Fr. von Schalburg som falt på Østfronten i kampen mot kommunismen 2. juni, var jeg (innsenderen) ute ved sol-

myndighet. Da spørsmålet, som nevnt er aktuelt for mange, ville vi være takknemlig om besvarelsen kunne bli påskyndet.

LØRDAG 12. JULI 1958

Daglig friske blomster

KRANSER til alle priser
SYNNØVELIE
Blomsterforretning
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,
Møsseveien 8, Oslo

Skyvestiger oljet m/ cadimerte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.
Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLFRN
Telefon 55 61 29 — Oslo

Tannlege

MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

datgravene på Vestre Kirkegård og anbragte et kors av jern til minne over falne danske soldater. Det var skruet solid fast, men da jeg senere kom ut der, var korset fjernet fra sin plass og brukket istykker».

Var dette også en kirkelig handling slik som i Bevtøft?

Litt om kongekronikøren

(Forts. fra s. 3).

avis, skrev slik om denne bok:

Vår tids mest alvorlige problem blir behandlet med en smakløshet og sensasjonslyst som i alminnelighet forbindes med verste slag journalistikk. Denne boken kan ikke komme med noe nytt som kan overbevise skeptikere, og den gir de skyldige en ufortjent sjangse til å lage mot-propaganda».

Kritikeren i «The Daily Telegraph» skrev blant annet:

«Denne bok er hverken objektiv eller kritisk. Den er skrevet i den sensasjonelle journalistikkens nonchalante stil. Det er uheldig at en studie av en fremtredende jurist skal mangle både analytisk innsikt og sondering».

Dette er altså ikke sitater fra «naziaviser», eller aviser som i ringeste mon kan sies å ha tyske sympatier, men et par av Englands mest solide og demokratiske presseorganer.

Heimevernet inkaller —

(Forts. fra s. 5).

Da saken er av meget stor betydning for så mange av våre medlemmer, har vi funnet det riktig å innhente disse opplysninger før vi gir råd i samvittighetsspørsmål av denne art.

Skulle herr Generalinspektøren mot formodning ikke selv ville eller kunne besvare disse spørsmål, ville vi være takknemlig om saken ble fremmet til høyere militær

I SKYGGEN AV PRAHAS BORG

(Forts. fra s. 1).

til Vesten, ikke også hadde et budskap om de tretten år gamle redsler i skyggen av Prahas borg. Eller iallfall et lite spørsmål om hvorfor den tyske befolkning i Tsjekkoslovakia og de tsjekkiske samarbeidsfolk måtte behandles så bestialsk når de vel må tilskrives æren for at Tsjekkoslovakia slapp med 2 prosent dødsopfre mot Polens og Jugoslavias 10 pst.

La oss da gjøre professor Vogt og andre som ikke lenger kan se gjennom de mørke skyggene av Prahas borg oppmerksom på en bok som for kort tid siden er kommet ut på Schild-Verlag, München. Den heter «Prager Totentanz 1945» og er skrevet av en tsjekkisk forfatterinne, Olga Barényi, som iallfall inn til 1945 hørte til de mest kjente i landet.

Olga Barényi var så meget tsjekkerinne at hun så med glede hen til krigens avslutning, som igjen skulle gjøre slutt på protektorattilværelsen. Men gleden ble det hurtig slutt på i maidagene 1945. Alle var da innstillet på en fredelig avvikling av forbindelsen med Tyskland. Men 5. mai dukket det plutselig en stemme opp i Prager-kringkastere og forkynte «revolusjonen». Det var vel å merke ingen kommunist — rett skal være rett. De kom først til senere da de «gode tsjekkere» hadde beredt deres maktover-takelse ved å vaske gatene med blod.

Stemmen i kringkastingen hisset til masse mord på tusener av vergeløse, kvinner og barn. Eller som forfatterinnen skriver:

«På tyskerne og på de tsjekkiske «kollaboratører». Han «proklamerte» Prager-revolusjonen og han førte den til ende gjennom hav av blod og gjennom en skog av galger. Uten denne stemme var det kanskje ikke blitt noen revolusjon. For, hvem ville egentlig ha denne revolusjon? Det beste bevis for at hverken tsjekkerne eller tyskerne var forberedt på noen revolusjon er at på den første revolusjonsdag gikk de tyske og de tsjekkiske barn på skolen som vanlig. Hvem sender sine barn vekk når en vet at en revolusjon vil bryte ut kort tid etter? Hvorfor måtte Prag forsvares? Mot tyskerne? Hva var Tyskland 5. mai 1945? Et vrak, et hjelpeløst ingenting. Eller er det kanskje tilfeldig å tro at en tysk underoffiser, eller for min skyld gjerne en general, ville opptre på egenhånd i Prag? At han kanskje ville barrikadere seg i et hus

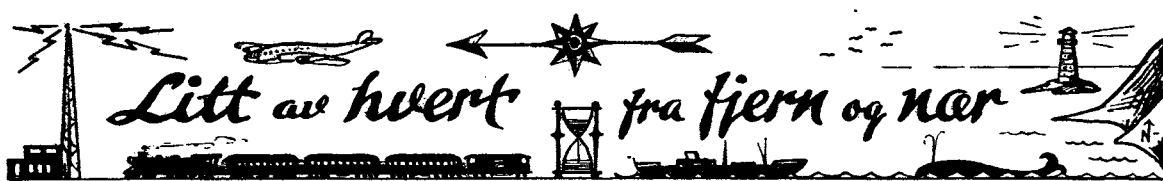
og derfra fortsette krigen på egenhånd?»

Forfatterinnen gir i sin bok en utførlig beretning om de fryktelige hendelser i Prag i mai 1945. Hun skildrer med rystende åpenhet det hun selv så og opplevet. Drepte kvinner og menn, brennede barn, hvis eneste synd var at de var født av tyske mødre. Korsfestede spebarn. Tyske soldater som var overheltd med bensin og løp som brennede, levende fakler om på gatene. Alt «i skyggen av Prahas borg». Under alt sammen den nådeløse stemme fra Radio Praha, bølge 418, som uten opphør hisset til masse mord. Hun forteller om tyske soldater som var kommet bort fra sine avdelinger og som ble jaget rundt som lovlig vilt, mishandlet, pint, drept. Om skuffede tsjekkiske nasjonalister, forferdede jødiske fanger fra de tyske konsentrasjonsleire, som nå ble forfulgt på ny fordi de i sin tid hadde oppgitt tysk som sitt morsmål ved en folketelling. Det hele er en rystende og sannhetstro beretning fra vår egen tid, fra den demokratiske omveltning som skulle gjøre slutt på barbariet.

Det som fortelles er så forferdende og så utrolig at en neppe kan fatte at det sto menneskelige vesener bak det. Men vi som så hvorledes det lykkedes de utenlandske propagandister og trådtrekkere å hisse opp selv det rolige norske folk i 1945, vi vet at dette ikke er overdrivelser. Slik er demokratiet på sitt verste.

Vi skal ikke gå videre i detaljer med hensyn til det Olga Barényi har å berette om «Prager dødsdans 1945». Bare en liten episode skal vi nevne: Da forfatterinnen forsøkte å bremse på sine landsmenns utskielser havnet også hun innenfor murene. For såvidt var hun kanskje heldig som Prager-kringkastingen oppfordret til mord på tsjekkerne som vakte medlidenhet med en tysker. I tur og orden rykket de russiske «befriere» også inn i Prag og disse Østens soldater hadde en umettelig trang etter kvinner fra Vesten. Og her var de fangne tyske kvinner et hjelpeløst bytte, som ble utlevert til befrierne ettersom det behaget de tsjekkiske fangevoktere. Vi gir ordet til forfatterinnen:

«I min selle i Prager Polizeipräsidium var også en 18 år gammel berlinerinne, vakker som en blomst. En tsjekker gjorde haneben til henne og hun kunne fått så mye å spise og drikke som hun ville. Men hun så annerledes på det. Nå, hva kan en forlange av en usympatisk prøyserinne? Da en revolusjonsgardist villé stikke til henne sigaretter og frukt

NOE TIL PROBLEMER

Generalsekretær Dag Hammarskjöld later til å gå trofast i sin forgjengers skjeve spor. Mens hele verden står på randen av utsettelse i atomdøden og Europa fortvilet søker etter redning mot den truende bolsjevikkfaren fra øst, uttaler Hammarskjöld under en pressekonferanse da han nylig besøkte Norge at «et av de vanskeligste problemer FN hadde å stille med for tiden» var spørsmålet om — hvordan man best kunne motvirke nyfascismen! Er det noe rart at Europa og den europeiske kultur går under med slike statsmenn.

ATTER DET SKILTE BØYER SEG SAMMEN?

For første gang siden krigen og siden den tidligere leders, Günther Ramins død, besøker Leipziger Thomanerkor igjen Vest-Tyskland. Under ledelse av kantor Kurt Thomas vil koret begynne sin turne i februar 1959 i Hamburg. Sovjetmyndighetene har gitt sin tillatelse til utreisen. For oss kan det være av interesse å huske på i den forbindelse at Leipzig opprinnelig ble overgitt til amerikanerne, som lot byen gå videre til bolsjevikene og inn bak

skrek hun til meg: «Si til ham at jeg ikke vil ta imot gaver av mordere!» Jeg oversatte ikke hennes ord, men gardisten forsto dem likevel. Vi — hele sellen — ble stillet opp til veggen og ble stillet valget enten å drikke av klosettet eller han ville utlevere piken til russerne for natten. Vi erklærte oss alle beredt til å drikke av klosettet, men prøyserinnen tillot det ikke. Hun ble om aftenen bragt til russerne.

Tidlig om morgenen bragte man piken tilbake med oppsprettet buk. Politilegen, dr. Tepy, som merkelig nok ikke prøves ved de legeprosesser som fremdeles pågår rundt omkring, og som «tok seg av» fangene lot oss gjennom vaktens si at han hadde en god medisins for «den tyske so». Salt og pepper i såret».

Så det foregikk altså litt av hvert i skyggen av Prahas borg, som professor Vogt ikke fikk høre om av «den tsjekkiske intellektuelle» med budskapet. Men faktisk er det vel slik at også tsjekkerinnen forfatterinnen Olga Barényi har et slags budskap til en hateful og dømmesyk verden. Enn om professor Vogt tok dette budskap opp og bragte det videre? Vi tror så godt om ham at vi faktisk venter at han vil gjøre det en vakker dag!

jernteppet. Dagbladet kary ikke glemme Krupp, som tok på seg straffen for sin far, men vi kan ikke glemme Churchills, Trumanns og Eisenhowers svarte forræderi mot Europa da de utleverte gammelt tysk kulturland til barbarene fra øst.

HVA ER EN JØDE?

I Israel er regjeringen røket udi hår med hverandre om spørsmålet: Hva er en jøde? Flertallet hevder at et barn er jødisk i religiøs forstand dersom begge foreldre erklærer dette. Et par av de mere ortodokse medlemmer av regjeringen har imidlertid trådt tilbake som protest mot dette. De hevder at en jøde i rettslig betydning er en person som er født av en jødisk kvinne. De hevder videre at flertallets definisjon vil oppmuntre til blandingsekteskap. Det forekommer oss at de to parter taler om forskjellige ting, men eller er vi enig med mindretallet.

VESTUNIONEN VIL HA ATOMVAPEN

Den vest-europeiske unions komite for forsvarsspørsmål har offentliggjort en rapport hvori det blant annet slås fast at ingen NATO-land bør ha rett til å nekte å opprette utskyttingsbaser for mellom-distanseraketter. Det hevdes også at NATO's styrker i Mellom-Europa i stor utstrekning bør utstyrets med taktiske atomvåpen. Vestunionen består som bekjent av følgende land: Storbritannia, Vest-Tyskland, Frankrike, Belgia Nederland og Luxembourg.

OFFISIELT NORSK TYSKLANDSBESØK

Vår flyvende goodwill-representant Einar Gerhardsen (med frue) har avlagt offisielt besøk — i Vest-Tyskland og det ble vekslet store og varme ord. Hamburgs sosialistiske borgermeister fortalte blant annet at det var første gang en norsk statsminister kom på besøk til Tyskland. Det er bare delvis sant, for ministerpresident Quisling avla som kjent besøk der under okkupasjonen for å tale Norges sak.

NASSER BESØKER TITO

Den norske presse har som kjent uavlatelig hamret løs på president Nasser fordi han var «kommunistvennlig». Dette tiltross for at det kommunistiske parti er forbudt i den forente arabiske republikk. Nasser har heller ikke noe ansvar for at sovjet-russerne flyttet jernteppet sitt midt inn i Europa. Men den nye maktkonstellasjon som Roo-

sevelt og Churchill etablerte har kanskje gjort at også Nasser må seile forsiktig. Ellers er det den ting å bemerke at mens Tito er satt under bombardement fra hele den kommunistiske verden og alle satellittstatenes Kuusiner etter tur unnsier ham, er Nasser ikke snauere enn at han ganske demonstrativt drar på vennsbesøk til Tito. Det betyr når alt kommer til alt kanskje mere i kampen mot Moskvaveldet enn de sterile skriverier i norske aviser.

FORNUFTIG KRIGFØRING

De drusiske opprørere i havneområdet i Tripolis og regjeringsstyrkene har truffet overenskomst om at ingen av partene skal bruke tunge våpen, dels fordi dette går særlig ut over sivilbefolkningen og dels antagelig fordi det faller dyrere å føre krig med tunge våpen. Opprørerne har nå stoppet med å bruke de granatkastere de rådet over og regjeringshæren har trillet artilleriet inn på arsenalene igjen. Det høres ut til å være mere fornuft i Tripolis enn i resten av verden, hvor en ikke engang kan bli enige om å innstille atomprøvene. Eller kanskje sivilbefolkning og menneskeliv ikke teller så mye i den demokratiske verden?

BRITISK RADIOAKTIVITET OVER NORGE

I oktober i fjor hendte det et uhell ved det britiske atom-anlegget i Windscale. Det bekjentgjøres nå på offisielt hold i Oxford at etter uhellet drev en radioaktiv sky-banke inn over Norge, Sverige og Danmark. Den passerte ellers også Belgia, Nederland og en liten del av Frankrike. Det er ingen ende på den britiske omsorg for de små stater i sin alminnelighet og Norge i særdeleshett!

FOLK OG LAND

Ekspedisjon og kasse:
Klerschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50
pr. halvår. Sverige og
Danmark: kr. 29,00 pr.
år, kr. 14,50 pr. halvår.
Utlandet for øvrig: kr.
33,00 pr. år, kr. 16,50 pr.
halvår. I nøytralt om-
slag kr. 35,00 pr. år, kr.
17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter
over en spalte.

Bruk postgiror. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo